

ستارخان بايراقلي تبريز شهر كوميتەسى نين 7 - جي حوومه كوميتەسىندە س.ج. پيشه وري

فیرقەمیز اۆز سیاسی حیاتیندا یئنی بیر دۆوریه آیاق قویور، فیرقەمیزین تاریخینده گنیش بیر دگیشیکلیک و یجودا گلکەدیر. بوندان سونرا داها آرتیق فداکارلیق و جیدیت لازیمدیر. دوننه قدر سیلاح و توفنگ ایله حوقوقوموزون و مرامی میزین حیفظی خصوصوندا چالی شیردیق، بوندان سونرا تبلیغات و تشکیلاتیمیزی داها آرتیق مؤحکمندی مکله، داها بۆیوک موفقیتلره نایل اولابیلجه ییک. فیرقەمیز 9 ایلیق حیاتیندا چوخ بۆیوک موفقیتلر الده ائتدی ایسه ده، بوندان سونرا یولوموزو متانتله گنتمه لی و آدیقلاریمیزی جیدیتله ساخلامالی بیق، بودا فیرقه عوضولریندن چوخ فعالیت و آز تظاهرات طلب ائدی.

مجلسین بوگونکو 3 - جو عومومو جلسەسی تهران ایله آرامیزدا اولان مؤوضوعا حصر ائدیلمیشدی. 9 ساعات موداکیر ائندان سونرا مووافیقتنامه تصدیق اولوندو. سونرا پیشه وری تهرانداکی موداکیر اتلارینی قوام السلطنه نین آذربایجان حقیقده کی 7 ماده لیک اعلامیه سینی و بیزیم 32 ماده تکلیفلریمیزی و یئر بۆلگوسونو شرح وئرمرک دئدیله کی، توپراق و یئر اکیندیر، گرك کندلی نین حقی اۆزونه وئر یلسین، او، دۆولتین مادی و معنوی یار دیمی ایله موترقی و مو عاصیر اصول ایله اکسین، یئری ایشلتسین، بو یولیه ایران ترقی ائدیپ نیجات تاپسین. بیرده قوشون مسألە سیدیر. خلق آزادلیغی اوچون و یجودا گلن قوشون ایران آزادلیغینی حیفظ ائتمک اوچون پاک افسرلر ایله ایداره اولونمالیدیر. بو قوشون ایران آزادلیغینی پوزماق اوچون خیدمت ائده بیلمز. کئچن 1324 - جو ایلین شهریور آییندا بالاجا بیر اوتاقدا بیز بو فیرقەنی تشکیل وئر دیکده، بیر نئجه نفر دن عیبارت ایدیک. سونرا یاواش یاواش قیرخ نفره و داها آرتیغا چاتدیق. او زمانلار 12 ماده لیک اعلامیه میزده خالیسه یئرلرین بۆلونه سی، مکتبلر ده آنا دیلینده اوخونما سی و آذربایجان عایداتی نین یوزده 75- نین آذربایجانا مصرف اولونما سی اونون باشلیجا ماده لریندن ایدی. 9 آی موتما دی موباریزه نتیجه سینده ایستدی کلریمیزی اله گتیرمگه موفق اولدوق. بوندان سونرا بوتون مکتبلریمیزده ایسترسه ایبتی دایی، اورتا، عالی و یا خود دار اولفونونوموزدا درس لر آنا دیلیمیزده اولاجاق.

توپراق مسألە سی ده بوتون ایرانا شامل اولماق اوزره حل اولوندو. بیر گون تهراندا مجلسده ایدیم. مجلسین فراکیونلاریندان بیر سیسینده بیر نوماینده تکلیف ائتدی کی، یئر کندلی لره هاوایی وئر یلسین. (هاوایی اودور کی، ارباب یئرینده بدباخت کندلی اۆزو اوچون بیر کوما قاییرار)

بو سیرادا مجلسده بۆیوک بیر های هوی قوپدو، آز قالدی او فراکیون داغ یلسین. خولاصه بو سۆزو تکلیف ائدن نوماینده اۆز سۆزونو گئری آماغا مجبور اولدو.

آما ایندی ایران دۆولتی اۆزو خالیسه یئرلرینی بوتون ایرانی آذربایجان ایله هم رنگ اولما سی اوچون ایران کندلی لری نه بۆلمگه مجبور اولموشدور.

اینتیخابات مؤوضوعوندا دا بوتون ایران قادینلاری دا آذربایجان قادینلاری کیمی تمام ایجتیماعی و سیاسی حوقوقدا بوندان سونرا کیشیلر ایله برابر اولاجاقلار. انجومن ایالتی و ویلایتی خصوصوندا دا بیز سایر ایرانی قارداشلاریمیز اوچون ده، گنیش ایختیار اتلی انجومنلر تشکیل ائده جکلرینی ده تأمین ائدییک.

15 - جي مجلس ايفتیتاح اولوندو غو زمان دؤولت فؤوریتله دارالشورا ایالتی، ویلایتی و بلدییه انجومنلری نین اینتیخابات قانونو مجلسه تقدیم ائده جگینی تعهود ائله میشدیر.

آذربایجان خلقی نین فیرقەمیزین و شهامتلی فدا بیلریمیزین یالنیز آذربایجانا دگیل، بلکه بوتون ایرانا ائتدیگی تاریخی خیدمتلر ایلر ایله، یوز ایلر ایله یاد ائدیله جکلر دیر.

(گورولتولو و سورکلی آلقیشلار)

مشروطه نی مینلرجه نوجاوانلارین قیزیل قانلاری باهاسینا آدیق ایسه ده او مشروطه دن ایران میلی نین منظور اولان ثمرلر دن ایستیفاده ائدیلمه دی و یا خود ایستیفاده یه ایمکان وئر یلمه دی.

بیزیم قانیمیزین سئل کیمی آخماسی ایله آچیلان دارالشورا ایران میلتي نین اومید اوجاغي و عدالت ائوي اولماسی عوضینه هامان دارالشورا کورسولرینی مشروطیه ضید اولوب میلتن جانینی آلیب قانینی سوران خالق جلادلاری قیرخ ایل ایشغال ائله دیلر.

ایندی مشروطهده آلابیلمه دیکلریمیزی آلمیشیق. اگرچه آزادلیق اوغروندا آروادلی، کیشیلی، کیچیکلی - بویوکلو و سون نفریمیزه قدر اولمگه، قوربان اولماغاحاضیر ایدیك، اما 200 نفره قدر وئردیگیمیز قوربانلار موقابیلینده موفقیتمیز چوخ بویوکلور.

چوخ قوربان وئرمه، بویوک ثروتلر اورتان گنتمه، قارداش قانی توكولمه، بو بویوکلوكده موفقیتلره نایل اولابیلدیك. بیزیم ایسته دیگیمیز قان توكولمه، ایران میلتي نین آرزولارینی یئرینه یئتیرمک ایدی. او دا ایسته دیگیمیز کیمی اله گلدی.

بونلارین هامیسی شانلی فیرقه میزین بصیرتله دوزگون آپاردیغي سیاست نتیجه سینده اله گلن موفقیتلریندیر. (گورولتولو و شیدتلی آقیشلار و هوررا صدالاری).

ایندی ایجازه وئرین دؤولتن 7 ماده لیک اعلامیه سین و 15 ماده لیک ضمیمه سین اوخویوم.

وکیللریمیز الی نفره یاخین آرتا جاقدیر. دؤولت تعهود ائدیبدیر مجلس آچیلدیقا دموراسی اوصولوندا اینتیخابات قانونو مجلسه فؤوریتله تقدیم ائتسین.

انجمنلرین اینتیخاباتی قانونو ایرانین هر طرفینده بیزیم ایندیکی شکله دموراسی اوصولو ایله گنیش ایختیار اتلی اولاجاقدیر. بونا گوره بیز چوخ مسرور و ممنونوق.

بیزیم وزیر جنگیمیز وخاریجه وزیریمیز ذاتا یوخ ایدی. بیزده خلق قوشونلاری ویزارتی وار ایدی، چونکو بیز ایرانان آیریلما میشدیق، او سؤزلر خلقی همیشه اسارت آلتیندا ساخلا ییب قانینی زلی کیمی اممک ایسته یین جلا د مورتجلرین بیزه باغلا دیقلاری ایفتیرا و بؤه تانان باشقا بیر شئی دگیل ایدی.

گؤمروکلرین عایداتی دؤولتیندیر. اما آذربایجان گؤمروکلری نین عیداتینان یوزده 25- ی آذربایجان میلی دارولفونونو وئریله جکدیر. بودا آیدا یوزمیندن 120 مین تومن قدر تخمین اولونماقدادیر. اؤزوموز ده ایله میلیون یاریم تخصیص ائتمیشیک، بو دا دارولفونونوموزون دیپلوملاری تهران دارولفونونو ایله رسما بیر عیاردا اولاجاگی دئمکدیر.

گؤمروکلرین یوزده بئشی دارولتر بییه، یوزده بئشی ده شهریمیزین اهالیسی نین گردیشگاهی و سیاحت محلی اولان شاه گؤلونون آبادلیگی اوچون وئریله جکدیر. بونلار دا قیرخ مین تومن میزانیندا اولار. بو پوللاردان علاوه اؤزوموز ده آذربایجانین تمام شهرلری نین دارولتر بیهلری نین و شهرلری نین آبادچیلیغینا بویوک پوللار تخصیص ائتمیشیک و اندهجه بیك.

دارولتر بیهلریمیز اوروپا دارولتر بیهلری کیمی تام معناسیله حقیقی دارولتر بییه اولمالیدیر لار.

شهرلریمیز چوخ تنزلیکده گرك آبادلا شسینلار. ایرتیجاع یادیگاری اولان اوکؤهنه خرابه زارلیقلاردان بیر نیشانا قالما یا جاقدیر.

شاه گؤلونو اوروپا پایاقلاری طرزینده آبادلا شدیراجاییق. اورانی ائله بیر حالاسالاجاییق کی، آیری مملکتلردن اورایا ایستیراحته گلنر اولسون.

اورادا هر جور ایستیراحت و مشغولیت محللری بینا ائدیله جکدیر. آذربایجانین هر یئرینده کی دارولتر بیهلره هله لیکده بیر میلیون یاریم بودجه موعین اولونموشدور.

بونان سونرا فداییلریمیز. او عزیز کندلی بالالاریمیز اؤز اوبالارینی، یورد - یووالارینی نیگاهبان آدیله اؤزلری گؤزلتیه جکدیر.

بونان سونرا کندلیلریمیزین اؤزلری اؤزلرینه تاپیشیر یلا جاقدیر. کول آذربایجان و بوتون ایران کندلیلری بونان سونرا ایرتیجاع قویریوغو اولان منحوس ژاندارم آدینی بیر داها انشیتمه یه جک و اونون شوم اوزونو بیر داها گؤرمیه جکدیر.

خمسه مسأله سينده دئمك ايسته بيرم كي، خمسه ليلر ده آذربايجانليدان باشقا آيري بير خلق دگيلدير لر، زنجان دا عينا بوراكي مي اولاجاق. قانيميز، جانيميز بيردير بوندان سونرا خلق دوشمنلري دولفقاريلر، يمينيلر، سلاحداريلر كي مي ظاليملر زنجان توپراغينا آياق باسا بيلمهيه جكلردير و فيرقه ميزين بوتون قوه سيني زنجاندا ساخاليا جاييق، مجلسده ده چاليشا جاييق زنجانلي قارداشلار يميزين هئچ بير خصوصدا نيگاران اولمالارينا محل اولماسين. هر جهتن امين اولاييلر لر. ايداره رييسلري ايله انجمن اياستي هئيات رييسه سيندن بير شوراي اياستي تشكيل تاپاجاق، آذربايجانين ايشلرينه او باخا جاقدير.

بوگون ايرانين هر طرفينده حتي تهراندا و تهران مطبوعاتيندا دا آزادليق و دموكراسي جريانلاري مسرور يتله گورونمكده دير. بونا گوره ايرانين فلاكتدن نجات تاپماغي اوميد اولونماقدادير.

ماعاريفيميز دموكراسي پروقرامي اوزريله اينكيشاف ائتمه ليدير. آذربايجاندا كي كورد، اثرمني و آسوري كي مي اقليتدكي قارداشلار يميز بيزيم آزادليغيميزدان عين حقوق ايله برخوردار اولاجاقلار، اونلار دا اوز ميلي و ايجتيماعي ايشلرينده بوتون- بوتونه آزاد ياشاييب مکتبلرينده اوز انا دييلرينده تحصيل ائده جكلر. روزنامه لري، تياترلاري اوز دييلرينده اولاجا قدير.

بلديه ايجومنلري ايندي بيزيم سئچديگيميز كي مي قالا جاقدير. دولت بيزيم دموكراسي اوصولو ايله سئچديگيميز كي مي بلديه اينتخابات قانونو مجلسه تقديم ائتديگينده ايران ويلاتلري و شهرلري اهاليسي او زمان آذربايجانين، ايرانا نه قدر بويوك خيدمت ائتديگيني بيله جكدير.

بيز گرك مجلس شوراي ائله ادملار گوندرك كي، قهرمان فداييلر يميزين، خلق قوشونلار يميزين و فداكار فيرقه ميزين چكديكلري زحمتلري و مشقتلري وئرديكلري قوربانلاري و توكولن قانلاري هدره گنتمه سين! وكييلر آذربايجان دموكرات فيرقه سيندن اولما ليدير. بيزيم نو ماينده لر يميز خلقيميزي اينانديران، اونو سئون، اونو مودافيعه ائدن و اونون عشقيندن جان وئر ن ادملار گرك اولسونلار.

ايشيزلره گلينجه بوگونه قدر 10 مين نفر ايشسيزه ايش تاپميشيق. چوخ ياخينلاردا كارخانالاردا و بيناسينا باشلا ديغيميز دارولفونون، ميلي موزه، آذربايجان اياستي انجومي و آذربايجان بانكي نين اينشات ايشلرينده ايشلهمك اوزره دورد- بنش مين نفره ده ايش تاپيلا جاقدير.

بيز بو بينالار اوچون بنش مليون تومن هله ليكده بودجه تعيين ائتميشيك. فيرقه ميز چوخ چتين بير شرايطده ايشه باشلا ديغي حالدا چوخ بويوك ايشلر گورموشدور، مثلا نهضت يميزين اولينده بانكدا فقط 4 مليون تومن پول وار ايدي، اوسيرادا دولت مأمورلارينا دا دورد مليون تومن وئر مه لي ايديك.

دئمك اليميزده مادي جهتن بير شئي يوخ ايدي، حالبو كي، ايندي دموكرات فيرقه سي نين سايه سينده تكجه تبريزده دگيل سايبير شهرلر يميزده بويوك ايشلر گورموشوك و گورمكده ييك. بو گونه قدر شهرلر يميزده ايگيرمي مريصخانا اچميشيق كي، مينه قدر تختا بلاري واردير، آذربايجان ميلي مجلسي بو گونه قدر 12 مليون تومن ايجتيماعي ايشلره ايشلتمك اوچون بودجه تصويب ائتميشدير. ايندي فيرقه ميز بيرينجي پيله ني كنجيب ايكنجي پيله يه چيخميشدير، بوندان سونرا داها دا متانت و بصيرتله قدم گوتورمگيميز لازيمدير، تازا بير دورمه داخل اولموشوق. ايندييه قدر فيرقه ميز عوضولري نين الينه توفنگ وئريري، بوندان سونرا چاليشماق و شهرلر يميزي آبادلا شديرماقدان اوترو، سيلاح يئرینه بئل- كولونگ بير اليميزده، تجروبه، علم و بيليگيميزي اتريرماق اوچون كيتابدا او بيرري اليميزده اولما ليدير، تا كي، خلقيميزي سعاده دوغرو اياراق.

بيز گرك تربيه و علم اوچون چاليشاق. يولدا، ائوده و هر ياندا هامي ايله گرك نزاكت و تربيه ايله رفتار ائدك. خلقيميزي نزاكت، گوزل اخلاق و ياخشي تربيه ميز ايله جلب ائديب سعاده يئتيرك.

ياشاسين خلقيميز! ياشاسين فيرقه ميز!

«آذربايجان» روزنامه سي، 2 شنبه 10 تير 1325- جي ايل شوماره 238 ايكنجي دوره)